

สรุปผลการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้กับคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดและเครือข่าย
เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙
ณ ห้องสีมาธานี แกรนด์ บอลรูม โรงแรมสีมาธานี
จังหวัดนครราชสีมา

โครงการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้กับคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) และเครือข่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบแนวคิดของรัฐบาลเกี่ยวกับบทบาทของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ในหน่วยงานภาครัฐ รับทราบเกี่ยวกับแนวทางในการสอดส่องแผนงาน/โครงการ และการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐในการกำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) การปฏิบัติงานร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานตามอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การจัดสัมมนาดังกล่าวได้กำหนดให้มีการจัดสัมมนา ก.ธ.จ. และเครือข่ายทั่วประเทศ รวมจำนวน ๘ ครั้ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - กันยายน ๒๕๕๙

สำหรับการจัดสัมมนาครั้งที่ ๓ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องสีมาธานี แกรนด์ บอลรูม โรงแรมสีมาธานี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. การกล่าวต้อนรับ และการรายงานการสัมมนา

๑.๑ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา (นายสมหมาย วิเชียรฉันท) ได้กล่าวต้อนรับท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) และผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน โดยจังหวัดยินดีเป็นอย่างยิ่งที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มาจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้กับคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) และเครือข่ายในครั้งนี้

๑.๒ หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจิรายุ นันทรธรร) ได้กล่าวขอบคุณรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาที่ให้การต้อนรับ และรายงานสรุปว่าการสัมมนานี้ เป็นการจัดสัมมนาครั้งที่ ๓ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างรวม ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร อุบลราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์ และชัยภูมิ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวนทั้งสิ้น ๖๐๐ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน ก.ธ.จ. หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดนครราชสีมา กรรมการ ก.ธ.จ. ที่ปรึกษา ก.ธ.จ. ฝ่ายเลขานุการ ก.ธ.จ. เครือข่าย ก.ธ.จ. หัวหน้าส่วนราชการ/ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน และผู้สังเกตการณ์ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาและบรรยายเรื่อง “บทบาทของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล” สำหรับภาคบ่าย เป็นการอภิปรายเรื่อง “การสอดส่องแผนงาน/โครงการ และการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในพื้นที่” โดยมีผู้ร่วมอภิปรายประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวีระชัย ชมสาคร) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (นายพิศิษฐ์ สีสาวชิโรภาส) ผู้อำนวยการสำนักปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ๑ สำนักงาน ป.ป.ท. (นายพนพล เพชรสว่าง) รองผู้บัญชาการสำนักคดีอาญา ๒ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (นายธนาธิร เปรมปรีดี) ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดนครราชสีมา (นายมงคล สาริสุต) และ

รองศาสตราจารย์ไชยา ยิ้มวิไล ผู้ช่วยรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ เครืองาม) เป็นวิทยากรดำเนินการอภิปราย

๒. การเปิดการสัมมนาและการบรรยาย เรื่อง “บทบาทของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล” โดย รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง)

รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) ได้กล่าวเปิดการสัมมนาและบรรยายเรื่อง บทบาทของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข จากที่ผ่านมาการบริหารประเทศมีความขัดแย้งมาโดยตลอด ดังนั้น การบริหารประเทศให้เป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนจึงจำเป็นต้องนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มาใช้ในการบริหารประเทศให้เป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีการกำหนดนโยบายและวางระเบียบปฏิบัติราชการ เพื่อให้การจัดระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักกฎหมายและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้สังคมมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในระบบบริหารกิจการดังกล่าวด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และให้โอกาสตรวจสอบได้ รวมทั้งขยายการให้บริการภาครัฐไปสู่ประชาชนอย่างรวดเร็วทั่วถึงและเป็นธรรม โดยได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วยหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ

๑. หลักนิติธรรม คือการตรากฎหมาย กฎ กติกาที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับใช้เป็นไปตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้ คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

๒. หลักคุณธรรม คือการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต

๓. หลักความโปร่งใส คือสุจริตไม่คดโกง หรือมีความหมายตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นความหมายในเชิงบวก

๔. หลักการมีส่วนร่วม คือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองและทางการบริหาร การตัดสินใจที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร การให้ข้อมูลแก่ประชาชน การแสดงความคิดเห็น การให้คำปรึกษา การร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมงานสาธารณะ

๕. หลักสำนึกรับผิดชอบ คือการตระหนักในสิทธิหน้าที่ สำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจต่อปัญหาสาธารณะ ความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาระยะสาธารณะ การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

๖. หลักความคุ้มค่า คือการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ แข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน โดยมุ่งประโยชน์สูงสุด

เพื่อให้การบริหารราชการมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล จึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไว้ ๗ ประการ คือ

๑. เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เป็นหัวใจสำคัญโดยอาศัยหลักธรรมาภิบาล เพราะในการดำเนินงานใด ๆ เป้าหมายสุดท้ายจะต้องเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน

๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ การดำเนินโครงการต่างๆ ของรัฐ จะต้องใช้เงินงบประมาณที่เป็นเงินภาษีของประชาชน ซึ่งทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้น การดำเนินงานจะต้องเกิดผลสัมฤทธิ์

๓. เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ รัฐทำโครงการใด ๆ จะต้องเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่า

๔. การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น โดยการกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน จัดให้มีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจเพื่อให้การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุดบริการ รวมทั้งการปฏิบัติงานในรูปแบบ one - stop service

๕. การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ รวมทั้งการกระจายทรัพยากรสู่ท้องถิ่น การทบทวน ปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ ทบทวนลำดับความสำคัญความจำเป็นของแผนงานและโครงการทุกระยะ การยุบเลิกส่วนราชการที่ไม่จำเป็น คำนึงถึงความเหมาะสมและความพอเพียง รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์อยู่เสมอ

๖. การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและการเปิดเผยข้อมูล ในการปฏิบัติราชการจะต้องมุ่งเน้นความต้องการ และความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก โดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการ

๗. การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยจะต้องมีการประเมินอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่องและเป็นกลาง ปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมาย มีวิธีการ มีตัวชี้วัด มีการประเมินผล และสรุปผลการประเมินว่าได้ผลตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการบริหารงานอย่างเป็นธรรม

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยกำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๕/๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด หรือเรียกโดยย่อว่า ก.ธ.จ. ทำหน้าที่สอดส่อง และเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัด ให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ได้บัญญัติไว้ว่า การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งจะขอฟุดเรื่องของ ก.ธ.จ. ในช่วงท้าย

จึงกล่าวได้ว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นเรื่องที่สำคัญ รัฐบาลจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า มีการบริหารจัดการที่ดี การเชื่อมโยงบูรณาการทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเป็นธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องนำไปขยายผลต่อ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ประโยชน์หลักถึงประชาชนอย่างทั่วถึง และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ (คสช.) โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้า คสช. เข้ามาบริหารประเทศ และจัดตั้งรัฐบาลในช่วงต้นเดือนกันยายน ๒๕๕๗ ได้มีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนให้ประเทศบรรลุยุทธศาสตร์และนำสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยต้องการให้พี่น้องประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประเด็นสำคัญที่จะแลกเปลี่ยนในวันนี้ และอยากให้เห็นภาพไปด้วยกันคือ รัฐบาลทำอะไร รัฐบาลมุ่งหวังให้เอกชนช่วยทำอะไร รัฐบาลมุ่งหวังให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างไร

ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ดำเนินงานตามนโยบายโดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. การเปิดศูนย์ดำรงธรรม เปิดช่องทางติดต่อสื่อสารให้กับประชาชน เปิดช่องทางการร้องทุกข์ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม ซึ่งผลการดำเนินการของ

ศูนย์ดำรงธรรมที่มีเรื่องร้องทุกข์จำนวนมาก สามารถคลี่คลายปัญหาได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ เช่น ปัญหาการถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐเอาเปรียบ ปัญหาการกีดกันหรือระบบ ปัญหาที่ดิน เป็นต้น ดังนั้น ศูนย์ดำรงธรรมในระดับอำเภอ และจังหวัด จึงเป็นหน่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน ซึ่งประชาชนที่มีเรื่องเดือดร้อนสามารถร้องเรียนได้โดยตรง หรือร้องเรียนผ่านตัวแทน อย่างไรก็ตาม การร้องเรียนต้องมีการตรวจสอบว่าผู้ร้องเรียนมีตัวตนหรือไม่ ข้อมูลถูกต้องเพียงใด เพื่อเจ้าหน้าที่จะสามารถแก้ไขได้ถูกทิศทาง ในส่วนของเรื่องที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข รัฐก็ไม่ได้นิ่งนอนใจ พยายามเร่งแก้ไขปัญหา แต่เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายซึ่งจะต้องใช้เวลาดำเนินการ จึงมีความล่าช้า เช่น ปัญหาเรื่องที่ดิน

๒. การเพิ่มความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) โดย กรอ.เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ การที่ภาครัฐและเอกชนได้มีโอกาสหารือร่วมกันโดยตรง ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้รับการพิจารณาแก้ไขได้อย่างตรงจุด รวดเร็วทันเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น กลไกและกระบวนการของ กรอ. ได้มีพัฒนาการในเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพัฒนาการที่ได้จำกัดอยู่เฉพาะกรอบงานภายในประเทศ แต่ได้ขยายขอบเขตไปสู่เวทีระหว่างประเทศ และสิ่งที่สำคัญคือการที่ภาคเอกชนได้ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาในมิติทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง นอกเหนือจากมิติทางเศรษฐกิจซึ่งได้ดำเนินมาเป็นอย่างดี ทั้งนี้ กระบวนการ “กรอ. ยุคใหม่” ที่เกิดจากการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ” ระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มุ่งยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักมิใช่กลุ่มบุคคลหรือธุรกิจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศไทยให้เจริญเติบโตและยั่งยืน

จากการประชุม กรอ. ที่ผ่านมา โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีการมอบหมายให้ผู้แทนภาคอุตสาหกรรม หอการค้า ได้มีบทบาทในการเสนอปัญหาและนำประเด็นปัญหามาถ่ายทอดให้กับประชาชนในพื้นที่ และนำปัญหาของประชาชนในจังหวัดเข้ามาในที่ประชุม กรอ. ในฐานะที่ผมเป็นกรรมการ ได้เห็นประเด็นปัญหา เช่น การค้าขายชายแดน ปัญหาในเรื่องของด่านตรวจ ปัญหาการข้ามไปค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน หลายนัย เรื่อง กรอ. ได้เสนอปัญหาและคณะรัฐมนตรีได้สั่งการให้แก้ไขปัญหา เป็นการดำเนินการที่รวดเร็ว ตรงประเด็น และสามารถคลี่คลายปัญหาได้ถูกต้องตรงตามความต้องการของประชาชน รวมทั้ง กรอ. จังหวัดยังได้รับเรื่องต่อจาก กรอ. ส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากภาคอุตสาหกรรม หอการค้า ภาคประชาชน ประชาสังคมต่าง ๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการในลักษณะเดียวกัน เป็นการระดมความคิดเห็นในส่วนในระดับจังหวัด เพื่อขยายผลและสร้างความเข้มแข็งของประเทศไทยต่อกับประเทศเพื่อนบ้านโดยอาศัยกลไกของ กรอ. ด้วยเช่นกัน

๓. หลักประชาธิปไตย เป็นการดำเนินการของรัฐบาลเพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชนเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับภาคเอกชน หอการค้า โดยรัฐบาลได้เอาประเด็นความต้องการของประชาชนมากำหนดเป็นนโยบาย และจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ โครงการประชาธิปไตยใช้ความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลาง รัฐบาลให้การสนับสนุน และเอกชนให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือพี่น้องประชาชน โครงการประชาธิปไตยในทุกกิจการ ทั้งการผลิตสินค้า กิจกรรมการบริการ กิจกรรมแผนงาน/โครงการสำคัญ และทุกคนสามารถเข้ามามีบทบาทและเข้ามามีส่วนร่วมได้กับโครงการประชาธิปไตย

นอกจากนี้ รัฐบาลได้เห็นถึงความสำคัญและความเข้มแข็งของภาคเอกชน จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการประสานพลังประชารัฐ จำนวน ๑๒ คณะ โดยให้ภาคเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญเข้าร่วมในคณะกรรมการดังกล่าว ทำหน้าที่เสนอแนวคิดเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า ประเทศไทยมีความจำเป็นจะต้องอาศัยพลังจากทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศ รวมทั้งก้าวสู่เวทีโลกได้อย่างมั่นคง กระบวนการพัฒนาประเทศไทยจะเน้นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ

การปฏิรูปการวิจัยและพัฒนา การปฏิรูปการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน อีกทั้งยังเป็นการผนึกกำลัง จาก ๓ ภาคส่วน ภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” ตลอดจนการขับเคลื่อนประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนอย่างแท้จริง ส่งผลต่อการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนเพิ่มมากขึ้น ให้ประชาชนมีความสุขอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ขอให้ทุกภาคส่วน ได้ติดตามและมีส่วนร่วมในเรื่องของพลังประชารัฐ การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายของภาคเอกชนและภาคประชาชนนั้น เป็นส่วนหนึ่งของธรรมาภิบาล การบูรณาการความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม เป็นส่วนสำคัญของธรรมาภิบาล การที่ภาคเอกชน ประชาชนเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระของ รัฐบาลในทุก ๆ ด้าน เป็นการประสานพลังประชารัฐให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

๔. รัฐบาลได้ประกาศนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม โดยมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๒๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จัดตั้งศูนย์ อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนร่วมกันบูรณาการแก้ไขปัญหาการทุจริต ให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม รวมทั้ง ได้ออกคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๕๗ แต่งตั้ง คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ (คตร.) ทำหน้าที่ ติดตามและตรวจสอบการ ใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและถูกต้องภายใต้กรอบงบประมาณของรัฐ ควบคู่กับการ ติดตามและตรวจสอบตามปกติของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยมุ่งเน้นแผนงานหรือ โครงการที่สำคัญ ซึ่งอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีและหัวหน้าส่วนราชการที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและ การพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการ และเสนอแนะ ความเห็นให้หัวหน้าคณะรักษาความ สงบแห่งชาติทราบโดยเร็ว เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐบาลยัง ได้ประกาศให้ “ธรรมาภิบาล” เป็นวาระแห่งชาติในทุกพื้นที่ด้วย

๕. รัฐบาลต้องการให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม สร้างเครือข่ายครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยให้มีการ ติดต่อสื่อสารแบบสองทาง (two ways communication) บูรณาการการทำงานเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ปัญหาวิกฤติของชาติ และปัญหาในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ ก.ธ.จ. จะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง คือการนำประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ไปสู่การแก้ไข ประเด็นการเสนอแนะ วิธีการ เพื่อให้โครงการต่าง ๆ ในพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์ กำกับดูแลตรวจสอบให้เกิดความ โปร่งใส ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า

๖. คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๕/๕๙ เรื่องการประเมินข้าราชการ ระดับตั้งแต่อธิบดี ขึ้นไป โดยมีหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดในการประเมินข้าราชการแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ (๑) ประเมิน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานประจำหรืองานตามหน้าที่ปกติ (function) (๒) ประเมินประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือภารกิจที่มอบหมายเป็นพิเศษ (agenda) และ (๓) ประเมิน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามพื้นที่ (area based) ทั้งนี้ หากผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ข้าราชการก็ต้องถูกลงโทษ ดังนั้น ข้าราชการจึงต้องปฏิบัติหน้าที่โดยใช้หลักธรรมาภิบาลและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง

ดังที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่า คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด หรือเรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยองค์ประกอบของ ก.ธ.จ. จะประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัด เป็นประธาน ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหาร และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เป็นกรรมการ จากองค์ประกอบดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ก.ธ.จ. มีข้าราชการเพียงคนเดียว ทำหน้าที่ในฐานะประธาน ก.ธ.จ. ส่วนกรรมการทั้งหมดเป็นตัวแทนที่มาจาก ภาคประชาชน นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่า พระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้องค์กรเพื่อทำหน้าที่สอดส่องหน่วยงาน ของรัฐที่มาจากภาคประชาชนอย่างแท้จริง และการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ที่ผ่านมา พบว่า ก.ธ.จ. เป็นกลไก

สำคัญในระดับพื้นที่ ที่ทำหน้าที่สอดส่องและให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด ให้ปฏิบัติภารกิจเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมีบทบาทโดยตรงในการ เสริมสร้างธรรมาภิบาล สามารถช่วยผลักดันให้นโยบายของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ ขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการของรัฐในพื้นที่จังหวัดที่มีผลกระทบ ต่อประชาชนส่วนใหญ่ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน ทุกรูปแบบ เพื่อให้การปฏิบัติงาน ของ ก.ธ.จ. มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอฝากแนวทางการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ดังนี้

๑. การสอดส่องและเสนอแนะแผนงาน/โครงการของจังหวัด โดยที่ทุกจังหวัด/ทุกพื้นที่จะต้อง มีการพัฒนา การพัฒนายังต้องมีการจัดทำแผนงาน/โครงการ มีขั้นตอน มีกระบวนการดำเนินการ มีงบประมาณ ฉะนั้น ก่อนที่จะถึงขั้นตอนการดำเนินงานดังกล่าว ก.ธ.จ. จะต้องมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ดูกระบวนการ ในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ว่างบประมาณเป็นไปตามข้อกำหนด (TOR) หรือไม่ เอื้อประโยชน์ต่อคนใด คนหนึ่งหรือไม่ ฮั้วกันไหม กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างจะต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรมและมีความโปร่งใส ต้องตรวจสอบได้ รวมทั้ง ขอให้ ก.ธ.จ. ทำหน้าที่ในการสอดส่อง ตรวจสอบ กำกับดูแลติดตามผลการดำเนิน โครงการให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

๒. ก.ธ.จ. จะต้องติดตามและตรวจสอบเรื่องการทุจริตการใช้งบประมาณของรัฐที่ส่งผลต่อ ประชาชนและสาธารณะในท้องถิ่นและจังหวัดของท่าน โดยการสับตลับฟัง และหากพบว่ามีมูลการกระทำ ทุจริต ขอให้เก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานประจักษ์พยานเอกสาร พยานภาพถ่าย และจัดทำรายงานนำเสนอ ที่ประชุม ก.ธ.จ. พิจารณาดำเนินการเพื่อหาทางแก้ไขและลงโทษผู้กระทำผิดต่อไป

๓. ขอให้ ก.ธ.จ. สร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมใน การสอดส่อง ดูแลการกระทำการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ การสร้างเครือข่ายเป็นเรื่องที่ดีเพราะจะทำให้ ก.ธ.จ. ได้รับทราบข้อมูล ช่วยกันติดตาม ช่วยกันตรวจสอบ การทำงานก็จะเกิดประสิทธิภาพลดปัญหาการ ทุจริตลงได้

๔. การปลูกฝังค่านิยม สร้างจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเด็ก เยาวชน และ คนในชุมชนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อสร้างสังคมธรรมาภิบาล สุจริต โปร่งใส มีหลักคุณธรรม จริยธรรม และยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สร้างคนรุ่นใหม่ให้มีจิตสำนึก มีคุณธรรม มีจิตอาสา เข้ามาพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

๕. ก.ธ.จ. เป็นผู้แทนจากภาคประชาชน ขอให้ ก.ธ.จ.วางตัวเป็นกลาง คิดดี ทำดี เสมอต้น เสมอปลาย มีจิตสาธารณะ ถ่ายทอดให้คนรุ่นต่อ ๆ ไป เพื่อสืบสานการดำรงตนให้เป็นคนดี เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดไป

๓. การอภิปรายเรื่อง “การสอดส่องแผนงาน/โครงการ และการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในพื้นที่” วิทยากรประกอบด้วยผู้ตรวจราชการสำนัก นายกรัฐมนตรี (นายวีระชัย ชมสาคร) ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา (นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส) ผู้อำนวยการสำนักปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ๑ สำนักงาน ป.ป.ท. (นายณพดล เพชรสว่าง) รองผู้บัญชาการสำนักคดีอาญา ๒ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (นายธนาธิบดิ์ เปรมปรีดิ์) ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดนครราชสีมา (นายมงคล สาริสุต) และรองศาสตราจารย์ไชยา ยัมวิไล ผู้ช่วยรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์ ดร. วิษณุ เครืองาม) เป็นวิทยากรดำเนินการอภิปราย มีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ รองศาสตราจารย์ไชยา ยัมวิไล ผู้ช่วยรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ เครืองาม) ได้กล่าวว่า ปัญหาการปกครองบ้านเมืองเกิดจากการบริหารบ้านเมืองที่ไม่โปร่งใส ดังนั้น การบริหารงานของ รัฐบาลในยุคคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้า ได้กำหนดให้ ธรรมาภิบาลเป็นวาระแห่งชาติ กำหนดนโยบายที่เสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยให้ประชาชนได้สำนึกและ

ตระหนักในการสร้างหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะทำให้ชาติบ้านเมืองเกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น หลักการที่ ท่านรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจินฯ) ได้มอบนโยบายเกี่ยวกับธรรมาภิบาลให้ทราบนั้นจะไม่บังเกิดผล หากพี่น้องประชาชนทุกภาคส่วน รวมทั้งเครือข่ายในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือ การสร้างธรรมาภิบาลก็ไม่สามารถ เกิดขึ้นได้ ท่านวิทยากรแต่ละท่านในวันนี้ ซึ่งเป็นกลไกในการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้น จะมาพูดถึงหลักการ ในการทำงาน พูดถึงวิธีการทำงานแบบธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้น พร้อมทั้งนำเสนอแนวคิดว่าจะทำอย่างไรให้ ประเทศไทยเกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากการกระทำทุจริตประทุพผิตมิชอบ

๓.๒ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (นายพิศิษฐ์์ สิลาวชิโรภาส) ได้กล่าวถึงพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานไว้เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๒ มีใจความว่า “การควบคุม และตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้นคือ เงินของประชาชนทั้งชาติ ผู้ทำงานนี้ จึงต้องกำหนดแน่วแนใจอยู่เป็นนิตยที่จะปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ด้วยความอดุสาหะ พยายาม ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ระมัดระวังอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้เกิดความพลั้งพลาด เสียหายและให้มั่นใจได้ว่า การใช้จ่ายเงินของแผ่นดินได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์และบังเกิดผลเป็นประโยชน์เต็มเม็ด เต็มหน่วย” จากพระบรมราโชวาทดังกล่าว จึงขอให้ทุกคนได้ตระหนักว่า เงินแผ่นดินคือเงินของประชาชนทั้งชาติ

การทุจริตถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ ดังนั้น นโยบายของ สตง. ลำดับแรก จะมุ่งเน้น การป้องปราม ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ในเบื้องต้นและเร่งดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย นอกจากนี้ ในส่วนของการตรวจสอบ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างโครงการต่าง ๆ ถึงแม้ว่าหน่วยงานได้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย มีการทำสัญญาถูกต้องครบถ้วน หาก สตง. ตรวจสอบแล้วพบว่า โครงการดังกล่าว เมื่อสร้างเสร็จแล้วแต่สิ่งที่ได้ กลับไม่มีคุณภาพ หรือใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ ไม่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ไม่ประหยัด ไม่คุ้มค่ากับการ ลงทุนที่ใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้จะต้องมีผู้รับผิดชอบ เช่น การสร้างห้องเรียนอัจฉริยะ โครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์พญาคันคาก โครงการขุดหาแหล่งน้ำในลุ่มน้ำโขง เป็นต้น สิ่งที่เราจะปกป้องไม่ใช่ เฉพาะเงินแผ่นดิน เราทุกคนจะต้องปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ไม่ให้เกิดความเสียหาย โครงการหลายโครงการไม่เคยศึกษาความเหมาะสม เช่น การนำพื้นที่ป่าชุมชนมาทำเป็นสนามกีฬา เมื่อสร้างเสร็จแล้ว คนในชุมชนนั้นไม่ได้ใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นการลงทุนแบบสูญเปล่า สิ่งเหล่านี้จึงเป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วน ก.ธ.จ. เครือข่ายหรือองค์กรตรวจสอบที่จะต้องเข้ามาดูแล เพื่อไม่ให้เงินของแผ่นดินสูญเสียไปแบบสูญเปล่า

บทบาทหน้าที่ของ สตง. ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของรัฐ จึงเป็นที่มาของการ ตรวจสอบเสมือนการจับผิด โดย สตง. มุ่งเน้นในเรื่องเงินของแผ่นดิน หรือผลลัพธ์จากการใช้จ่ายหรือผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม ก.ธ.จ. ได้มีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลเบาะแส สนับสนุนและสะท้อนปัญหาการทุจริตของหน่วยงานในพื้นที่ให้กับ สตง. เพื่อนำปัญหาที่ได้ไปสู่การตรวจสอบ ระวัง ยับยั้ง ปัญหาความไม่สุจริต ปัญหาความไม่รับผิดชอบ ความไม่โปร่งใสที่จะนำไปสู่เรื่องทุจริตได้เป็นอย่างดี และโดยที่รัฐบาลได้กำหนดให้ธรรมาภิบาลเป็นวาระแห่งชาติ เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารกิจการบ้านเมือง สิ่งสำคัญที่สุดของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน คือการมีส่วนร่วมของประชาชน หากประชาชน มีความเข้มแข็ง และหน่วยงานภาครัฐมีทัศนคติ มีจิตวิญญาณในการรับใช้ประชาชนอย่างแท้จริง ประเทศไทย จะใสสะอาด ดังนั้น การต่อต้านคอร์รัปชันต้องต่อต้านทุกวันอย่างไม่มีวันหยุด ตราบใดที่ยังมีลมหายใจจนกว่า วันที่ประเทศไทยจะปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน

๓.๓ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี(นายวีระชัย ชมสาคร) ได้กล่าวชื่นชมการทำงานของ ก.ธ.จ. ซึ่งเป็นผู้ทำงานด้วยความเสียสละ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์เข้ามาทำหน้าที่ ดูแลพี่น้องประชาชนในพื้นที่ เป็นอย่างดี ปัจจุบันทุกภาคส่วนได้ตื่นตัวและให้ความสำคัญกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งนอกเหนือจาก การก่อตั้งองค์กรอิสระที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายให้เข้ามาทำหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตแล้ว ยังเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ โดยพระราชบัญญัติระเบียบ

บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๕/๑ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด หรือเรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ในทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ในการสอดส่อง และเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัด ให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. มีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอฝากหลักการทำงานของ ก.ธ.จ. ดังนี้

๑. ขอให้ ก.ธ.จ. เป็นผู้ที่มีมองโลกในแง่ดี มีทัศนคติที่ดี คิดเชิงบวก ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ปฏิบัติหน้าที่แบบสร้างสรรค์ อย่าจ้องแต่จับผิดอย่างเดียว ท่านจะไม่ได้เพื่อน ก.ธ.จ. ต้องเข้าใจด้วยว่า กระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีข้อผิดพลาดโดยไม่มีเจตนากระทำการทุจริต ดังนั้น ในกรณีดังกล่าว หาก ก.ธ.จ. ลงพื้นที่แล้วพบการกระทำที่ไม่ถูก ไม่ควร ก็มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา ในขณะเดียวกันหาก ก.ธ.จ. พบเห็นหน่วยงานที่กระทำความผิดก็ขอให้ยกย่อง ให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้วย เนื่องจากปัจจุบันมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบมากมาย หาก ก.ธ.จ. จะไปตรวจสอบในเชิงลบอีก คนทำงานก็หมดกำลังใจ เสียกำลังใจเพิ่มมากขึ้น

๒. ขอให้ ก.ธ.จ. แยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องส่วนรวม แยกบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน เนื่องจาก ก.ธ.จ. ไม่มีอำนาจที่จะไปลงโทษหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ การทำงานของ ก.ธ.จ. จะต้องเป็นมติที่ประชุมจึงจะสามารถดำเนินการได้ ดังนั้น หาก ก.ธ.จ. นำเรื่องส่วนตัวมาปะปนกับการทำงาน จะทำให้เกิดปัญหาระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับกรรมการ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อตัวกรรมการเอง และเวลาลงพื้นที่ก็จะไม่ได้รับความร่วมมือ ทำให้ ก.ธ.จ. ทำงานลำบากยิ่งขึ้น

๓. ขอบเขตการทำงานของ ก.ธ.จ. โดยที่ระเบียบฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ชัดเจนว่า ก.ธ.จ. มีหน้าที่สอดส่อง คือการเอาใจใส่ ดูแล และขั้นตอนการทำงานของ ก.ธ.จ. นั้น ก.ธ.จ. ไม่จำเป็นต้องไปตรวจสอบหน่วยงานในเชิงลึก ท่านไม่จำเป็นต้องเข้าไปเสี่ยง เพียงแต่ส่งสัญญาณในการพบเห็นเหตุการณ์หรือโครงการใด ๆ ที่ดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ขอให้ท่านนำปัญหาดังกล่าวเข้าหารือในที่ประชุม ก.ธ.จ. เพื่อให้เป็นมติที่ประชุม และส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานที่ร่วมลงนาม (MOU) ในบันทึกข้อตกลง ทำหน้าที่ตรวจสอบและลงโทษกับผู้กระทำการทุจริตโดยตรงต่อไป ดังนั้น ก.ธ.จ. จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ภาครัฐอยากให้ท่านช่วยเป็นหู เป็นตาให้กับรัฐบาล

๔. จากที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า ก.ธ.จ. เป็นผู้ทำงานด้วยจิตอาสา ดังนั้น หากท่านหมดวาระการดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระแล้ว ท่านต้องเว้นวรรคการทำหน้าที่ ก.ธ.จ. แต่ความเป็นจิตอาสาของท่านไม่ได้หมดไป ท่านสามารถเข้ามามีส่วนร่วมโดยทำหน้าที่เป็นเครือข่ายให้กับ ก.ธ.จ. ชุดใหม่ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง

๓.๔ ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดนครราชสีมา (นายมงคล สาริสุต)
กล่าวอภิปรายสรุปได้ว่า

๑. สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรปลายน้ำคือ จะต้องเกิดปัญหาก่อน เรื่องจึงจะส่งเข้ามาที่สำนักงาน ป.ป.ช. ทุกวันนี้องค์กรที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตมากที่สุดคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศมีจำนวนกว่า ๗,๐๐๐ แห่ง และมีการบริหารงบประมาณด้วยตัวเอง ดังนั้น ปัญหาการกระทำทุจริตจากผู้บริหารหรือข้าราชการในองค์กรจึงเกิดขึ้นได้ง่าย และจากการตรวจสอบ ยังพบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำผิดเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นทำหน้าที่ไม่ถูกต้อง ไม่ศึกษาระเบียบ ไม่ศึกษากฎหมาย จากที่ผ่านมา ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดในการตรวจรับการจ้างเป็นเท็จ ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐถูกลงโทษไล่ออก จำนวน ๑๗ คน ภายใน ๒ เดือน จากการกระทำดังกล่าวทำให้ประเทศชาติสูญเสียเงินงบประมาณเป็นจำนวนมาก

๒. กระบวนการทำงานของ ป.ป.ช. จะเน้นงานด้านการป้องกันและป้องปราม เนื่องจากไม่มีประเทศใด ๆ ที่จะชนะการทุจริตด้วยการปราบปราม การปราบปรามเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ดังนั้นกระบวนการทำงานจึงต้องเน้นการป้องกันเป็นหลัก โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักในเรื่องปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งที่ผ่านมา สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ได้มีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน ป.ป.ท. และ สตง. จังหวัด โดยเข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อวางแผนการทำงานตามนโยบายของรัฐบาล มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ ๕ ล้านบาท) รวมทั้งพบปะและจัดประชุมการทำงานร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ โดยการให้ความรู้กับข้าราชการทุกคน ให้ความรู้กับประชาชน และผู้ใหญ่บ้านว่าจะต้องทำอะไร ท่านมีหน้าที่อะไร ต้องประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน ต้องทำรายละเอียดโครงการขึ้นมา และการตรวจรับการจ้างต้องตรวจรับตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ใน TOR ซึ่งผลจากการลงพื้นที่ทำให้โครงการดังกล่าวดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้อง เปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้ นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด ยังได้สร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้ตระหนักว่าเงินงบประมาณเป็นเงินภาษีของประชาชนที่ทุกคนจะต้องดูแล ปกป้อง รักษา ซึ่งเป็นการป้องกันการทุจริตในพื้นที่ชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย

๓. สำนักงาน ป.ป.ช. ยินดีที่จะทำงานร่วมกับ ก.ธ.จ. โดยเป็นเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน หาก ก.ธ.จ. พบการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ท่านสามารถแจ้งมายังสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัด ในฐานะ ก.ธ.จ. หรือในฐานะประชาชนก็ได้ การส่งเรื่องให้ ป.ป.ช. ดำเนินการสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

(๑) เข้าร้องทุกข์ กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจในเขตอำนาจสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนจะส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการต่อไป

(๒) ให้มีรายละเอียดการร้องเรียน เช่น

- ชื่อ - สกุล ที่อยู่หมายเลขโทรศัพท์ของผู้กล่าวหา
- ชื่อ - สกุล ตำแหน่ง สังกัดของผู้ถูกกล่าวหา
- ระบุรายละเอียดข้อกล่าวหาการกระทำความผิดว่า เกิดขึ้นเมื่อใด มีขั้นตอน

รายละเอียดอย่างไร มีพยานบุคคลรู้เห็นเหตุการณ์หรือไม่ เรื่องได้ร้องเรียนต่อหน่วยงานใดบ้าง

(๓) ลงลายมือชื่อ และเขียนชื่อ สกุล ตัวบรรจง พร้อมแจ้งที่อยู่ของผู้กล่าวหาให้ชัดเจน หากต้องการให้สำนักงาน ป.ป.ช. ปกปิดชื่อ สกุล และที่อยู่ ให้ระบุชัดเจนด้วย ส่วนกรณีไม่เปิดเผย ชื่อ สกุลจริง ถือว่าเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้ส่งแบบไปรษณีย์ตอบรับ เพื่อจะได้รับทราบว่าจะหนังสือร้องเรียนส่งถึงสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว เพราะสำนักงาน ป.ป.ช. จะติดต่อกับผู้ร้องเรียนโดยตรงกับผู้ร้องเรียนที่แจ้งชื่อ สกุล และที่อยู่ เท่านั้น

๔. การป้องกันการทุจริตจะต้องเกิดจากจิตสำนึกของประชาชนและทุกภาคส่วนต้องตระหนักว่าเงินงบประมาณเป็นเงินของแผ่นดิน เป็นเงินของประชาชนทุกคน จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนในการเฝ้าระวังดูแล สอดส่อง อย่าปล่อยให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น โครงการหมาเฝ้าบ้าน เป็นโครงการอาสาสมัครของประชาชนทั่วประเทศ มาเฝ้าระวังเหตุการณ์ต่างๆ ที่ใกล้ตัว การใช้มาตรการ Thai Institute of Directors Association เป็นการณรงค์โดยนำเอากลุ่มบริษัทมาปฏิญาณตนเองว่าจะไม่ทุจริต ไม่ติดสินบน มีกระบวนการตรวจสอบกันเอง และต้องปลูกฝังค่านิยมให้กับเยาวชน ตามโครงการโตไปไม่โกง ดังนั้น หากทุกภาคส่วนมีความเข้มแข็งก็เชื่อได้ว่าประเทศไทยจะใสสะอาดและคนโกงจะไม่มีที่ยืนอย่างแน่นอน

๓.๕ ผู้อำนวยการสำนักปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ๑ สำนักงาน ป.ป.ท. (นายพนพล เพชรสว่าง) กล่าวอภิปรายสรุปได้ว่า

๑. สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นส่วนราชการของรัฐบาลที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยตรง สำนักงาน ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) งานด้านการป้องกัน การทุจริตจะลดลงได้ต้องมาจาก ๒ ส่วน คือ ประการที่หนึ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ประการที่สอง เครือข่ายทุกภาคส่วนมีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังและปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ โดยตระหนักและรู้เท่าทันในเรื่องการทุจริตต่าง ๆ สามารถหาข้อมูล แจ้งเบาะแส ส่งต่อได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง การทุจริตก็จะลดลง

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. ยังได้ดำเนินการตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยกระตุ้นและผลักดันให้หัวหน้าหน่วยงานภาครัฐทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และกำกับ ดูแลการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ถ้ามีเรื่องร้องเรียนเกิดขึ้นในหน่วยงานว่าเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานกระทำการทุจริต ให้หัวหน้าหน่วยงานทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง และตั้งกรรมการสอบและลงโทษกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินการให้ถือเป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญาแล้วแต่กรณี

(๒) งานด้านปราบปราม สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ตรวจสอบและเปิดโปงการทุจริตในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การทุจริตก่อสร้างสนามบินฟุตซอลทั่วประเทศ การทุจริตก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียคลองด่าน ฯลฯ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า ปัจจุบันสถานการณ์การทุจริตได้เปลี่ยนรูปแบบไป จากการกระทำทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐเพียงคนเดียว เปลี่ยนมาเป็นการทุจริตเชิงนโยบายที่มีบุคคลหลาย ๆ คนร่วมขบวนการ มีความซับซ้อนเชิงปฏิบัติการ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐปล่อยให้มิบูกกรูททรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน ป่าไม้ ที่ดินชายทะเล ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล ทำให้คนไทยสูญเสียและขาดโอกาสการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะเหตุจากการกระทำทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศคิดเป็นมูลค่าความเสียหายจำนวนกว่า ๓ ล้านล้านบาท

๒. แนวทางการสอดส่องแผนงาน/โครงการในพื้นที่ของ ก.ธ.จ. และเครือข่ายควรดำเนินการ ดังนี้

(๑) ขอให้ ก.ธ.จ. ให้ความสนใจกับโครงการใหม่ ๆ ที่หน่วยงานในพื้นที่ไม่ได้เป็นผู้เสนอความต้องการ แต่เป็นโครงการที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลางลงมาในพื้นที่ โครงการเหล่านี้จะไม่มีการกำหนดราคากลางไว้และมีแนวโน้มที่จะทุจริตได้มาก

(๒) ก.ธ.จ. และเครือข่าย สามารถแสวงหาข้อมูลเบื้องต้นได้จากกฎหมาย ป.ป.ช. ที่กำหนดว่า “หน่วยงานทุกหน่วยที่มีการจัดซื้อจัดจ้างวงเงินตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ต้องทำตามมาตรา ๑๐๓/๗ ของกฎหมาย ป.ป.ช. โดยต้องนำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางจัดขึ้น website ของหน่วยงาน” ก.ธ.จ. และเครือข่ายจึงสามารถหาข้อมูลเบื้องต้นจากส่วนนี้ และติดตามการดำเนินโครงการรวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล อย่างไรก็ตาม กรณีที่ ก.ธ.จ. หรือเครือข่าย พบเห็นหรือมีข้อมูลการกระทำทุจริตประหลาดมิชอบจากกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ อย่าเข้าไปเป็นคู่ขัดแย้ง ขอให้ส่งเรื่องไปที่ ศอตช. ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง สำนักงาน ป.ป.ท. กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ง. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ ศอตช. จะได้นำข้อมูลไปใช้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการกับผู้กระทำผิดต่อไป

(๓) กรณีการส่งเรื่องที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตให้สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการ จะต้องเป็นเรื่องที่มีการกล่าวหาในขณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังคงดำรงตำแหน่งอยู่ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่เกิน ๕ ปี หรือกรณีลาออกก่อนเกษียณอายุต้องเผื่อเวลาไว้ ๕ ปี หากเกินระยะเวลาที่กำหนด สำนักงาน ป.ป.ท. จะไม่สามารถดำเนินการได้

๓. ปัจจุบันสถานการณ์การทุจริตยังเป็นปัญหาวิกฤติของประเทศไทย จึงต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยดำเนินการ ดังนี้

(๑) สถาบันครอบครัวจะต้องปลูกฝังนิสัยความซื่อสัตย์ สุจริตให้กับลูกหลาน

(๒) สถานศึกษาทุกระดับ จะต้องปลูกฝังความซื่อสัตย์ สุจริต สอดแทรกกิจกรรมการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย เคารพเสียงส่วนใหญ่ ให้เป็นวิถีแห่งการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน

(๓) สำนักงาน ก.พ. ต้องคิดระบบการสรรหา (RECRUIT) คนดีเข้ามาในระบบราชการ และจะหาอย่างไรที่จะรักษาคณดีให้อยู่ในระบบ

(๔) ภาคสังคม ขอให้เฝ้าติดตาม ตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ หากพบปัญหาการทุจริต ขอให้แจ้งข้อมูล เบาะแส รวบรวมพยานหลักฐาน รูปถ่าย ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานต่อไป

๓.๖ รองผู้บัญชาการสำนักคดีอาญา ๒ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (นายธานินทร์ เปรมปรีดี)

กล่าวอภิปรายสรุปได้ ดังนี้

กรมสอบสวนคดีพิเศษหรือ DSI เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำการทุจริตในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “กฎหมายฮั้ว” เป็นกฎหมายอาญาที่มุ่งจะทำให้การจัดหาสินค้าหรือบริการของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งที่ใช้เงินงบประมาณเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม และมีการแข่งขันกันอย่างเสรีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐ โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้มี ๓ กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก ผู้ที่ประสงค์จะเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง ผู้ขายสินค้า ผู้ขายบริการ ผู้รับสัมปทาน เป็นต้น หรืออาจเรียกว่าเป็นการกระทำความผิดอาญาที่เอกชนเป็นผู้กระทำความผิด

กลุ่มที่สอง เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาหรืออาจเรียกว่าเป็นการกระทำความผิดที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐเป็นผู้กระทำความผิด

กลุ่มที่สาม ผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองเป็นผู้กระทำความผิด

ปัจจุบันหน่วยงานตรวจสอบทั้ง ๔ หน่วย ได้มีการลงนามใน MOU การปฏิบัติงานร่วมกัน ดังนั้น ถ้ากรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบพบการทุจริต อาจต้องส่งเรื่องให้ สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. และ สตง. เข้าไปตรวจสอบด้วย ซึ่งเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ

ดังที่ทราบกันอยู่แล้วว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวนกว่า ๗,๐๐๐ แห่ง ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนมาก และยังมีเงินรายได้จากการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย ท่านเคยตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. ว่ากระจายถึงพี่น้องประชาชนหรือไม่ ในหน่วยงานที่มีงบประมาณ มีกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ถึงแม้ว่าปัจจุบันกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างได้มีการเปลี่ยนโดยเพิ่มขั้นตอนการตรวจสอบและรายละเอียดมากขึ้น แต่การจัดซื้อจัดจ้างก็ยังมีการฮั้วกันอยู่ ขอยกคดีตัวอย่างที่กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการ เช่น คดีการทุจริตการจัดซื้อนมโรงเรียน คดีการทุจริตการจัดซื้อถังเก็บน้ำตามโครงการแก้ปัญหาก็แล้ว คดีการทุจริตการช่วยเหลือเงินชดเชยให้กับเกษตรกร คดีเหล่านี้ทำให้ประเทศชาติสูญเสียงบประมาณจำนวนมาก อย่างไรก็ดี การตรวจสอบจากหน่วยตรวจสอบของรัฐเพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง เพราะอัตรากำลังคนของหน่วยงานมีไม่เพียงพอ จึงขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต. ว่ามีการทุจริตหรือไม่ และหากผู้กระทำการทุจริตเป็นคนใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา หรือลูกน้องของท่าน ขอให้แจ้งข้อมูลมาที่กรมสอบสวนคดีพิเศษได้โดยตรง ซึ่งข้อมูลของท่านจะเป็นความลับ ท่านเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ ช่องทางการแจ้งเบาะแสสามารถส่งข้อมูลทางเว็บไซต์ www.dsi.go.th หรือโทรแจ้งที่หมายเลข ๑๒๐๒ call center ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ประเทศไทยเกิดความสูญเสียทั้งเงินงบประมาณแผ่นดิน ด้านสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการทุจริตคอร์รัปชันจำนวนมาก ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่ทุกภาคส่วน ทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชนทุกคนจะต้องรวมพลัง ร่วมมือร่วมใจกัน ต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้หมดไปจากสังคมไทย

หลังจากที่ทุกหน่วยงานได้ร่วมอภิปรายเสร็จแล้ว ได้มีการเปิดเวทีให้มีการซักถาม และ ปิดการสัมมนาในเวลา ๑๖.๐๐ น.

ประเด็นคำถาม คำตอบ
โครงการสัมมนาเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้กับคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดและเครือข่าย
เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙
ณ ห้องสีมาธานี แกรนด์ บอลรูม โรงแรมสีมาธานี
จังหวัดนครราชสีมา

(ภาคเช้า) การบรรยายเรื่อง “บทบาทของภาคประชาชนในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล” โดยรองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง)

คำถาม รัฐบาลมีแนวทางในการขับเคลื่อนประเทศอย่างไรเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนมีความกินดีอยู่ดี สังคมเป็นสุข ใน ๓ เรื่องนี้

๑. การแก้ไขปัญหาภัยแล้งอย่างถาวร โดยให้มีการขุดลอกคูคลอง แม่น้ำสายหลักและสายรอง เช่น แม่น้ำโขง แม่น้ำชี และแม่น้ำมูล ซึ่งปัจจุบันมีความตื้นเขินเก็บน้ำได้น้อย พอถึงหน้าแล้งน้ำก็แห้งขอดเห็นสันทรายเป็นแนวยาว

๒. ปัญหาราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ปัจจุบันประชาชนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบกับปัญหาข้าวขายไม่ได้ราคา จึงอยากจะฝากให้รัฐบาลช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้เป็นการเร่งด่วน

๓. ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร รัฐบาลจะมีนโยบายหรือออกมาตราการใด ๆ เพื่อที่จะสามารถปลดหนี้ให้กับพี่น้องประชาชนได้บ้าง

(นายประเสริฐ กานานนท์ ก.ธ.จ. อำนาจเจริญ)

คำตอบ

ประเด็นสำคัญของบ้านเมือง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาภัยแล้ง ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ และปัญหาหนี้สินของพี่น้องประชาชน เป็นปัญหาที่รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ขอเรียนว่าทุกครั้งที่ในการประชุมคณะรัฐมนตรี ที่ประชุมจะต้องหยิบยกประเด็นปัญหาเรื่องของน้ำ เกษตรกรรม และความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาโดยตลอด ในส่วนของการแก้ไขปัญหาภัยแล้งมีอยู่ ๘ แผนงานสำคัญ ซึ่งเป็นแผนงานที่ให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้เสนอ แล้วรัฐบาลก็จัดงบประมาณมาให้ รัฐบาลได้มีมติให้ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าไม่ว่าจะใช้ในการอุปโภคบริโภค ใช้ในการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เพราะน้ำคือชีวิต ในส่วนของการใช้น้ำเพื่อการเกษตร รัฐบาลสนับสนุนในเรื่องขององค์ความรู้ เทคนิคการลดการใช้น้ำในการปลูกพืชผักสวนครัว และแนะนำให้ปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย การปลูกพืชผักต่าง ๆ โดยมีตลาดรองรับ สามารถแบ่งเบาภาระจากอาชีพหลักสู่อาชีพรองได้ มีการอบรมการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น เป็นสินค้าพื้นเมือง สินค้าโอท็อป สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ปัญหาภัยแล้งเป็นปัญหาระดับชาติ รัฐบาลได้วางยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ในฐานะที่ผมรับผิดชอบการตรวจราชการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๓ และ ๑๔ ผมจะได้พูดคุยเรื่องนี้ในเวทีการตรวจราชการในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบอีกครั้งหนึ่ง

ในส่วนของการขุดลอกคูคลอง แม่น้ำสายหลักและสายรองนั้น ได้มีการจัดทำแผนงานโครงการอยู่แล้ว ฝากให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัด ได้ส่งข้อมูลรายละเอียดโครงการให้ท่านได้ทราบด้วย การขุดลอกแม่น้ำโขง ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจว่าแม่น้ำโขงไหลพาดผ่านในหลายประเทศ

ประเทศจีนได้สร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงอยู่หลายแห่งในดินแดนของเขา เราก็ทำอะไรลำบาก และถ้าส่วนของแม่น้ำโขงอยู่ระหว่างประเทศ เช่น ระหว่างไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม จะทำอะไรตามใจชอบไม่ได้ เพราะเป็นเส้นแบ่งเขตแดน ต้องตกลงกันก่อน จึงมีการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ มาช่วยกันดูแลและบริหารจัดการการใช้น้ำในลุ่มแม่น้ำโขง เช่น กลุ่มลุ่มแม่น้ำโขง และ CLMB เป็นต้น แต่ในยามวิกฤตก็กลับกลายเป็นโอกาสได้ในขณะเดียวกัน เนื่องจากแม่น้ำโขงน้ำลด สันทรายใต้แม่น้ำก็จะมีผลขึ้นมาเกิดเป็นเกาะแก่งต่างๆ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวใหม่เกิดขึ้น

สำหรับปัญหาภาระหนี้สินของประชาชน ในฐานะที่ผมเป็นหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจของ คสช. ได้เข้าไปศึกษาปัญหานี้ในระบบ พบว่ามีผู้เป็นหนี้ในระบบอยู่เป็นจำนวนมาก สาเหตุมาจากการกู้ยืมมาลงทุน การศึกษาของบุตรหลาน เงินกู้ในระบบจะมีดอกเบี้ยที่แพงมาก พอกู้ไปแล้วก็จ่ายไม่ทันบ้าง ไม่ครบบ้าง ก็เข้าสู่ลักษณะวัฏพินหลัก จึงได้เชิญธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารออมสิน มาหารือเพื่อจะแก้ไขหรือบรรเทาภาระหนี้สินของประชาชน ซึ่งผลการพูดคุยหาหรือสามารถแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ได้ออกกฎหมายจัดการเจ้าหนี้ที่ใช้อำนาจข่มขู่ลูกหนี้ และวิธีการปล่อยหนี้ให้กับลูกหนี้อย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม ผมพร้อมที่จะร่วมมือกับทุกท่านในการที่จะออกแผนงานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ หากท่านมีแนวคิดที่เป็นประโยชน์จะนำเสนอ ให้เสนอต่อ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ผมก็จะเร่งรีบไปดำเนินการต่อไป

คำถาม ๑. สืบเนื่องมาตั้งแต่การสัมมนาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับ ก.ธ.จ. ณ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีหม่อมหลวง ปนัดดา ดิศกุล เป็นประธาน ผมได้มีข้อเสนอให้มีการจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และผลงาน ก.ธ.จ. ของแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสมานฉันท์ร่วมกัน ระหว่างกลุ่มจังหวัด ซึ่งถือว่าการประเมินผลไปในแต่ละจังหวัดด้วย แต่จนถึงบัดนี้ก็ยังไม่ได้รับการสนองตอบจากส่วนกลาง

๒. ขอเพิ่มหรือขยายเวลาในการจัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของแต่ละจังหวัดจากเดิม สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง เป็น ๒ ชั่วโมงอย่างน้อย

๓. กระบวนการทางกฎหมายมีความล่าช้า โครงการที่ ก.ธ.จ. สอดส่องแล้วพบว่า มีการทุจริตและมีมติให้มีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมทั้งส่งเรื่องไปให้กับสำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการแล้ว แต่เนื่องจากไม่มีคณะกรรมการติดตามผลเรื่องดังกล่าวจึงยังไม่มีคำตอบสนองกลับมา และโดยที่ขณะนี้ผมได้หมดวาระการดำรงตำแหน่ง ก.ธ.จ. อำนาจเจริญแล้ว จึงอยากทราบขั้นตอนการดำเนินการเพื่อเอาผิดทางกฎหมายด้วย

(นายเกษมสันต์ แสงสิงแก้ว ก.ธ.จ. อำนาจเจริญ)

คำตอบ

ขอบคุณท่านกรรมการที่ร่วมสอดส่องและคอยติดตามผล ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีในฐานะ ก.ธ.จ. ขอเรียนว่า ในช่วงบ่ายจะมีวิทยากร ๔ ท่าน จากหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่จะสามารถตอบประเด็นในข้อที่สามให้ท่านได้ ซึ่งวิทยากรทุกท่านมีความเชี่ยวชาญในด้านกฎหมาย จึงขอฝากประเด็นนี้ไว้ ในส่วนของการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ผมจะรีบไปดำเนินการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๓ และ ๑๔ ฝากให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีช่วยดำเนินการต่อด้วย ถือว่าเป็นประเด็นที่ผมได้เรียนไว้ว่าเราจะต้องมีการสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและการสร้างเครือข่าย ในเรื่องนี้ที่ท่านได้นำเสนอนั้นตรงประเด็น

ในส่วนของการจัดรายการวิทยุ ผมไม่มีข้อมูล แต่อยากจะเรียนในภาพรวมว่าการที่ภาคประชาสังคมหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีการสื่อสารกับประชาชนผ่านช่องทางสื่อวิทยุที่มีอยู่เป็นเรื่องที่ดี

ถูกต้อง และเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ในกฎหมายด้วย การที่จะขอขยายเวลาการออกอากาศเพิ่มนั้นต้องพิจารณาถึงการจัดสรรเวลาออกอากาศของแต่ละสถานีด้วย ผมจะไปศึกษาดู ซึ่งหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีสามารถเข้าพบท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (หม่อมหลวง ปนัดดาฯ) เพื่อหารือในเรื่องดังกล่าวได้ ถ้ามีโอกาสผมก็จะเรียนท่านปนัดดาฯ ฝากดูเรื่องนี้ด้วย

คำถาม ๑. เรื่องของโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. สิ่งที่จะทำให้ ก.ธ.จ. เดินหน้าได้คือ จะต้องแก้ไขโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ที่จะให้อำนาจ ก.ธ.จ. ลงไปตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ โดยไม่ถูกมองว่าเป็นสื่อกระดาด ทำให้การทำงานบังเกิดผลสัมฤทธิ์ หรือมีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ที่ทำให้ ก.ธ.จ. สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานตรวจสอบของภาครัฐและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ถ้าสามารถดำเนินการได้ ก็จะเกิดขวัญกำลังใจ และรวมถึงสวัสดิการในเรื่องของการทำงาน ด้านการเสียสละจะเกิดขึ้นใน ก.ธ.จ. ทั้ง ๗๖ คณะทั่วประเทศ และสายตาทุกคู่ที่ต้องพิจารณาในเรื่องธรรมาภิบาลจะเกิดขึ้นในระบบอย่างยั่งยืนจากรุ่นสู่รุ่น เมื่อผมทำงานครบสองวาระแล้วก็ต้องพ้นจากตำแหน่งไป แต่ผมเองก็ยังคงเฝ้าดูเรื่องของธรรมาภิบาลตลอดไป ถ้าเรายังใช้แต่ระบบเดิม ๆ ต่อไป คนรุ่นหลังก็จะไม่ให้ความสนใจที่จะมาสมัครเพื่อเข้ารับการสรรหาเป็น ก.ธ.จ. เพราะการทำงานในลักษณะนี้ ถ้าไม่ใช่หน่วยงานอิสระตามกฎหมายก็就会被ข่มขู่คุกคามข่มเหงตลอดไป

๒. ข้อจำกัดที่สำคัญที่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. คือเรื่องของงบประมาณ จริงอยู่เราทำงานไม่ได้หวังอามิสสินจ้าง เป็นการทำงานเพื่อตอบแทนคุณแผ่นดิน แต่สิ่งที่เราต้องการคือการปฏิบัติงานที่จะเอื้อประโยชน์ให้ตัว ก.ธ.จ. สามารถเข้าถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการด้วยงบประมาณเท่าที่จ่ายจริง แต่ปัจจุบันงบที่ได้รับการสนับสนุนมาก็ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในการลงพื้นที่สอดส่องของกรรมการ บางครั้งกรรมการบางท่านต้องใช้งบส่วนตัว เป็นอุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติงานของ ก.ธ.จ. ให้เกิดประสิทธิผล วันนี้ท่านประธานได้ให้ความสำคัญกับ ก.ธ.จ. ผมจึงอยากให้สนับสนุนในสองประเด็นนี้ให้เกิดเป็นรูปธรรม (ดร. เกรียงศักดิ์ โชควรรกุล ก.ธ.จ. ชัยภูมิ)

คำตอบ

ผมได้อ่านบทสรุปในส่วนที่ท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เคยบรรยายไว้เมื่อคราวจัดสัมมนาฯ ที่จังหวัดพิษณุโลกก็พบประเด็นเดียวกัน คือ เรื่องของอำนาจหน้าที่ เรื่องของการปรับปรุงโครงสร้าง เรื่องที่ทำให้ ก.ธ.จ. ไม่ได้เป็นเพียงสื่อกระดาด อย่างไรก็ตาม ผมมีความรู้ในเรื่องนี้ไม่มากนัก ผมจะรีบประเด็นไป และขอฝากให้หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้ติดตามเรื่องดังกล่าว ในเรื่องของงบประมาณขออนุญาตไปศึกษาก่อนว่าพวกท่านใช้งบประมาณกันอย่างไร รายละเอียดข้อเท็จจริง ปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไร และจะนำทั้งสองประเด็นนี้เข้าสู่กระบวนการต่อไป

คำถาม ปัญหาที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำอย่างหนัก จากการผลิตในฤดูกาลที่ผ่านมา ชื่อเคมีภัณฑ์การเกษตร ชื่อเมล็ดพันธุ์ จ้างเครื่องจักรมาทำงาน หลายท่านใช้เครดิตไปก่อน พอผลผลิตออกมาจำหน่ายราคาก็ขาดทุน เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงกว่าผลผลิตที่ได้รับ ก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว สิ่งที่รัฐบาลมีนโยบายเข้ามาช่วยเหลือไม่ว่าจะเป็นโครงการตำบลละห้าล้าน หรือโครงการอื่นๆ ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาลำบากนี้ได้ พี่น้องยังติดหนี้ยู่ราคาผลผลิตทางการเกษตรยังตกต่ำอยู่ คนมีก็มีเหลือล้น คนจนก็จนเหลือหลาย เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมอย่างเห็นได้ชัด ทำอย่างไรพี่น้องประชาชนจะมีความเสมอภาค หามาตรการแก้ไข เพื่อความกินดีอยู่ดีของประชาชน

(นายวุฒิเดช ทองมูล ก.ธ.จ. ศรีสะเกษ)

คำตอบ

รัฐบาลรับทราบถึงปัญหาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำและพยายามหาทางแก้ไข แต่ก็มีทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน ปัจจัยภายนอกคือเมื่อสินค้ามีมากจนเกินความจำเป็น ความต้องการสั่งซื้อก็ลดลง ราคาสินค้าก็จะตกลงไปด้วย ประเทศไทยติดลบในเรื่องการส่งออกประมาณร้อยละ ๑๐ จีนร้อยละ ๒๕ ยุโรปและรัสเซียร้อยละ ๔๐ สืบเนื่องจากตลาดมีการสั่งซื้อลดลงเพราะสินค้าเยอะ ผู้ซื้อก็กดราคาทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ และสิ่งที่รัฐบาลได้พยายามแก้ไขก็คือ การลดต้นทุนในการผลิต เช่น ราคาปุ๋ย เครื่องมือการเกษตร โดยประสานความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐบาลได้กำหนดวิธีการในหลายวิธีดังที่ได้กล่าวมา คือ สนับสนุนการปลูกพืชใช้น้ำน้อย หาดตลาดรองรับ เพิ่มมูลค่าของสินค้า และพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ ซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินการ อยากเรียนให้ทราบว่า หลายโครงการที่รัฐบาลเสนอมาก็อยากจะให้เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ลองเสนอโครงการมาให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา คณะรัฐมนตรีไม่ได้กำหนดให้ประชาชนต้องทำโครงการนั้นโครงการนี้ แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้เสนอว่าต้องการทำโครงการอะไร เพราะแต่ละพื้นที่จะประสบปัญหาไม่เหมือนกัน ซึ่งต้องแก้ไขอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกพื้นที่ ผมมั่นใจว่าในส่วนของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ว่าราชการจังหวัด จะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยดูโครงการต่างๆ เพื่อลดปัญหาให้ประชาชนได้อีกทางหนึ่งด้วย

คำถาม จากการสอดส่องโครงการต่างๆ พบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากพี่น้องประชาชนในพื้นที่ในเรื่องของการปกป้องสิทธิประโยชน์ และการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ เช่น โครงการตำบลละห้าล้านบาท และโครงการอื่นๆ อีกหลายโครงการเป็นสิ่งที่ดี แต่ประชาชนยังไม่ได้รับประโยชน์หรือเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง อยากเสนอให้รัฐบาลจัดตั้งองค์กรในชุมชนเพื่อเข้ามาทำแผนงานก่อนที่จะส่งงบประมาณลงไป โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง แล้วให้ชุมชนเสนอแผนไปยังจังหวัด รัฐบาลจะได้ทราบปัญหาที่แท้จริงของประชาชน จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด

(นางประทุม ขอมกระโทก ก.ธ.จ. นครราชสีมา)

คำตอบ

ผมขอยืนยันว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ขอเรียนให้ทราบว่าตั้งแต่รัฐบาลเข้ามารับหน้าที่บริหารประเทศ ได้มีโครงการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาของประเทศไทย โดยรับฟังเสียงของประชาชนจากทุกช่องทาง ทั้งการลงพื้นที่ การรับเรื่องร้องเรียน การขับเคลื่อนประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กัน โดยรับฟังเสียงจากทุกภาคส่วน เป็นหน้าที่ของ ก.ธ.จ. เครือข่าย และประชาชนทุกคนที่ต้องเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา และแนวคิดในการพัฒนา มายังรัฐบาลเพื่อนำไปประมวลผลกำหนดนโยบายได้ตรงตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ต่อไป

ประเด็นคำถาม – คำตอบ

(ภาคบ่าย) การอภิปรายเรื่อง “การสอดส่องแผนงาน/โครงการ และการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในพื้นที่”

คำถาม

๑. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมในการทำงานของ ก.ธ.จ. เพื่อเสริมศักยภาพในการทำงานด้วย
๒. ให้มีการแก้ไขอำนาจหน้าที่ของ ก.ธ.จ. อย่างเช่น การประเมินข้าราชการโดยจ้างมหาวิทยาลัย ประเมิน หรือควรให้ ก.ธ.จ. รับบทบาทหน้าที่ในการเป็นคณะกรรมการประเมินข้าราชการ
๓. การบริหารประเทศตามหลักธรรมาภิบาลนั้น ควรนำเรื่องธรรมาภิบาลบรรจุไว้ในหลักสูตร การศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ตั้งแต่ประถม มัธยม จนถึงมหาวิทยาลัย จะเป็นหลักประกันที่มั่นคงถาวร ที่นำไปสู่การบริหารบ้านเมืองที่ดี
๔. การใช้งบประมาณไปจัดอบรมที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริง หรือการเล่นแร่แปรธาตุต่าง ๆ การหักหัวคิว เช่น จังหวัดอำนาจเจริญได้จัดทำโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ที่สามารถให้แสงสว่างตอนกลางคืน แต่ปรากฏว่าเมื่อส่งมอบไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ไม่รู้ว่าจะไปร้องเรียนที่ไหน (นายโสณ สุวรรณ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ก.ธ.จ. จังหวัดอำนาจเจริญ)

คำตอบ

รศ.ดร.ไชยา ยัมวิไล ผู้ช่วยรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ เครืองาม)

ผมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของท่าน การเพิ่มงบประมาณก็ดี การทำงานในส่วนราชการก็ดี ในขณะที่ พวกเราก็เป็นกลไกการทำงาน เป็นส่วนสนับสนุนให้ความคิดเรื่องธรรมาภิบาลบรรเจิดขึ้น พอความคิดส่วนนี้ บรรเจิดขึ้นประชาชนสำนึก ผมเชื่อว่างบประมาณจะไปสู่ ก.ธ.จ. เพิ่มมากขึ้น

นายพิศิษฐ์ สีสาวชิโรภาส ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

เรื่องโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๕ สตง. และ สำนักงาน ป.ป.ช. จะจดประเด็นที่ท่านได้เสนอแนะไว้แล้ว โดยทั้งสองหน่วยงานจะจับมือกันลงไปตรวจสอบในพื้นที่ ถือได้ว่ามีข้อสงสัยที่จะต้องลงพื้นที่ไปตรวจสอบ

คำถาม

โครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ที่ อบต. โคกม่วง อ.ปะคำ จ.บุรีรัมย์ มีการร้องเรียนเมื่อ ๓ ปีที่แล้ว เมื่อตรวจสอบก็สรุปว่า โครงการดังกล่าวมีมูลการตั้งราคาสูงเกินกว่าความเป็นจริง จากนั้นเรื่องก็เงียบไป ไม่มีอะไรคืบหน้า อยากให้ท่านทำให้เป็นตัวอย่าง เมื่อมีการชี้ว่ามีมูลความผิดขอให้ดำเนินการให้เร็วกว่านี้ ให้เอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ไม่อย่างนั้นจะไม่สามารถปราบคนโกงปราบการทุจริตได้ ชาวบ้านไม่มีทางโกง ประชาชนทั่วไปไม่มีทางโกง ข้าราชการตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับสูงต่างหากที่มีช่องทางโกง เพราะไม่เคยได้ยินว่าชาวบ้านตาสีตาสาโกงสักรายมีแต่ถูกโกง และขอให้ท่านทำให้จริงเคียงคู่ธรรมาภิบาล (นายคำกาย กองพร ก.ธ.จ. บุรีรัมย์)

คำตอบ

นายมงคล สาริสฐ ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดนครราชสีมา

ขอเรียนว่า เรื่องโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ที่จังหวัดบุรีรัมย์ ผมได้คุยกับผู้ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดบุรีรัมย์แล้ว ทราบว่าเรื่องเข้ามาประมาณปีกว่าแล้ว เรื่องไม่ได้หายไปไหน ต้องนำเรียนว่า กระบวนการทำงานของ ป.ป.ช. จะต้องทำทั้งวินัยและอาญาไปพร้อมกัน โดยใช้ระบบไต่สวน ไม่ได้ใช้ระบบ

กล่าวหาเหมือนตำรวจ ท่านแจ้งความตำรวจสอบสวนเสร็จก็ส่งอัยการฟ้องเลย กระบวนการไต่สวนให้โอกาสทั้งผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิเท่าเทียมกัน เราต้องสันนิษฐานก่อนว่าผู้ถูกร้องนั้นไม่ผิด ต้องตั้งกระบวนการตรวจสอบก่อนเบื้องต้น ถ้ามีมูลจึงเสนอเรื่องให้คณะกรรมการรับเรื่องไว้พิจารณา มีการตั้งอนุกรรมการหรือคณะกรรมการไต่สวนขึ้นมาตรวจสอบ กรณีจะสอบใครต้องแจ้งเขาก่อนว่าผมจะสอบคุณ คุณจะคัดค้านไหม ถ้ามีเสียคนเวลาคัดค้านจะเท่าไรครับ ถ้าเราไม่ทำอย่างนี้เขาจะฟ้องศาลปกครองทันทีว่ากระบวนการของผมไม่ชอบด้วยกฎหมายเราจะแพ้ เรียกว่ามวยแพ้ตาชั่ง เพราะฉะนั้นกระบวนการทำงานของสำนักงาน ป.ป.ช. จะต้องทำอย่างรอบคอบ ส่วนของ ป.ป.ช. เป็นทั้งวินัยและอาญา เมื่อ ป.ป.ช. ข้อมูลจะโดนไล่ออกหรือดำเนินคดีอาญาด้วย เช่น โครงการฟุตชอลโคราช ผมสอบไปแล้วหลายคน เฉพาะครูในโคราชมีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน ๙๐๐ คน เพราะท่านเชื่อสิ่งที่เขาพูดมา โดยไม่ได้ศึกษากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ถามว่าครูเหล่านั้นเจตนาทุจริตไหม ผมเชื่อว่าไม่ แต่ก็อาจอ้างไม่ได้ว่าไม่ได้เจตนา

ปัจจุบัน ป.ป.ช. มีกฎหมายคุ้มครองพยาน คดีแรกคดีนายอำเภอ เรากันข้าราชการชั้นผู้น้อยออก เพราะบางที่ข้าราชการชั้นผู้น้อยเขาไม่มีเจตนาทำผิด หรือเขาไม่ยอมทำผิดแต่ถูกบังคับให้กระทำผิด

คำถาม

มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่เครือข่าย ก.ธ.จ. ที่มีอยู่ทั่วประเทศทุกจังหวัดจะรวมเป็นอนุกรรมการดูแลโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะโครงการตำบลละห้าล้านบาทที่กำลังดำเนินการอยู่ในพื้นที่

การคอร์รัปชั่นเชิงนโยบาย ผมอยากจะบอกว่าการตั้งราคากลางเป็นการปล้นประเทศชาติ เพราะว่า มีโครงการขุดลอกหนองน้ำ ตั้งราคากลางห้าล้านบาท ผู้รับเหมาบอกว่าสองล้านห้าก็สามล้านทำได้แล้ว ผมในฐานะ ก.ธ.จ. ได้ร่วมกันตรวจสอบดูแลโครงการนี้ ตลอดจนดำเนินการเสร็จสิ้นสามารถทำได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบของโครงการ ถ้าผู้รับเหมาและส่วนราชการเจ้าของโครงการฮั้วกันจะเป็นยังไง ผมจึงขอเสนอว่าการตั้งราคากลางเป็นการโกงชาติ

(นายสมาน ศรีหาคลัง ก.ธ.จ. บุรีรัมย์)

คำตอบ

นายธานินทร์ เปรมปรีดิ์ รองผู้บัญชาการสำนักคดีอาญา ๒ กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ถ้าท่านพบกรณีทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโปรดแจ้ง DSI โดยเร็ว เพราะในส่วน of กรมสอบสวนคดีพิเศษ จะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ ที่สามารถแจ้งให้หน่วยงานเจ้าของโครงการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างในครั้งนั้นได้หากมีเหตุสงสัยว่าจะมีการทุจริต ดังนั้น ใครที่รับเงินไปแล้ว รับผลประโยชน์ไปแล้วจะมีความผิด ในส่วนของเรื่องราคากลาง ท่านสามารถเข้าไปดูราคากลางของสินค้าต่าง ๆ ได้ที่เว็บไซต์สำนักงบประมาณ ถ้าสินค้าใดไม่มีราคากลางให้แจ้งไปที่พาณิชย์จังหวัดเพื่อสำรวจราคากลางตามท้องตลาดได้

คำถาม

๑. ขอทราบผลการตรวจสอบเรื่องพยานันคากว่าเรื่องดำเนินการไปถึงขั้นตอนไหน

๒. ในระหว่างที่กำลังดำเนินการสรรหา ก.ธ.จ. ชุดใหม่ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการทำงาน ขับเคลื่อนธรรมาภิบาลกับหน่วยงานของรัฐ ขอความชัดเจนผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้รองประธานดำเนินการลงพื้นที่ตรวจสอบแผนงาน/โครงการ หรือเรื่องร้องเรียนได้หรือไม่

(นายนิยม ทองแก้ว รองประธาน ก.ธ.จ. ยโสธร)

คำตอบ

นายพิศิษฐ์ สีสาวชิโรภาส ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

การก่อสร้างพญาคันคากที่ใหญ่ที่สุดราคาสามสิบล้านบาทเพื่อให้ประชาชนมาเที่ยวแล้วมา
กดไลค์ ผมไม่ได้ตั้งใจตัวพญาคันคากแต่ผมตั้งใจว่าการที่จะเอาเงินของประเทศเพิ่มอีกจำนวนสามสิบล้านบาท
ไปก่อสร้างว่าคางคากทั้งโลกมีกี่สายพันธุ์ ประชาชนได้ประโยชน์อะไรมาไหม ส่วนเรื่องการตรวจสอบนั้นเรา
กำลังดำเนินการอยู่เพราะขั้นตอนนั้นมีทั้งการไต่สวนสอบสวนส่งต่อ ผมเชื่อว่าทุกหน่วยงานที่ดำเนินการ
ในลักษณะการตรวจสอบมีขั้นตอนกระบวนการในการติดตามทุกเรื่อง เมื่อเรื่องเข้าสู่ระบบแล้วไม่หายไปไหน
ในเรื่องอายุความนั้นเราไม่ให้นับขาดอายุความแน่นอน

สำหรับเรื่องการก่อสร้างถนนที่มีราคาแพงหรือราคากลาง สตง. มีวิศวกรคำนวณเรื่องราคากลาง
ถ้า ก.ธ.จ. ให้ข้อมูลในช่วงเวลาที่มีการประกาศราคากลางตามที่ ป.ป.ช. กำหนด สตง. สามารถเข้าไปตรวจสอบ
ได้ทันที มันแพงเกินจริงต้องลดลงมา แต่ถ้ายังฝืน เมื่อเคาะราคากันไปมาแล้วได้ราคาที่มีแพงเกินราคากลางจริง
ความชวยก็จะตกแก่ผู้กำหนดราคากลาง เราสามารถเรียกคืนเงินที่แพงกว่าราคากลางที่เป็นราคาที่ถูกต้องตาม
หลักวิชาการจากผู้กำหนดราคากลางได้ ถ้าหากมีการฮั้วประมูลก็ส่งให้ DSI จัดการ หรือส่งไปให้ ป.ป.ช.
ทำอย่างกังวลไปเลยครับ เราต้องการการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะจาก ก.ธ.จ. ที่จะช่วยเหลือกันในการตรวจสอบ

นายวิรัช ชมสาคร ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ระหว่างรอกการสรรหา เรามีมติให้ ก.ธ.จ. สามารถประชุมกันนอกกรอบได้ แต่เราก็ต้องให้เกียรติ
ก.ธ.จ. ชุดใหม่ด้วยเพราะเขาอาจจะไม่เอาตามมติของเราก็ได้ ก่อนที่เราจะทำ MOU เราไม่มีเพื่อน แต่ตอนนี้เรา
ได้ร่วมกันสี่หน่วยงานทำงานร่วมกับ ก.ธ.จ. แล้ว ก.ธ.จ. เป็นตัวแทนภาคประชาชน เวลาลงพื้นที่หรือไปหา
หน่วยงานที่ทำ MOU เจ้าหน้าที่อาจจะยังไม่รู้จักก็อยากขอกำลังใจจากเจ้าหน้าที่ด้วย

คำถาม

ผมปฏิบัติภารกิจในฐานะ ก.ธ.จ. นครราชสีมา ที่ผ่านมา พบปัญหาอุปสรรคต่างๆ จะขออธิบายถึง
ปัญหาและเสนอแนะแนวทางแก้ไข ดังนี้

เรื่องแรก คือ กระบวนการสรรหา ก.ธ.จ. ภาคประชาสังคมของอำเภอ บางอำเภอติดประกาศรับ
สมัครไว้อยู่ ไม่ได้มีการประชาสัมพันธ์ พอถึงเวลาปิดรับสมัครก็เอาคนใกล้ชิดเข้ามาเป็นผู้แทนภาคประชา
สังคมในระดับอำเภอ ปิดกั้นโอกาสผู้มีความรู้ความสามารถในอำเภอคนอื่นเข้ามารับสมัครเข้ารับการสรรหา

เรื่องที่สอง คือ การให้ความรู้กับ ก.ธ.จ. ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับ ก.ธ.จ. ในแต่ละคณะ
เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ เทคนิคการสอดส่องต่างๆ โดยใช้งบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรีอยู่แล้วเป็นรายจังหวัด เพื่อให้ ก.ธ.จ. แต่ละคณะได้เข้าถึงข้อมูล ได้รับความรู้ความเข้าใจ
ที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

เรื่องที่สาม หลังจากที่ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ (MOU) กับ ๔ หน่วยงานแล้ว ในทางปฏิบัติ
บางครั้ง ทั้ง ๔ หน่วยงานก็ไม่สามารถลงพื้นที่ร่วมตรวจงาน/โครงการกับ ก.ธ.จ. ได้ เนื่องจากภารกิจมาก
ขอเสนอหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่จริง ๆ คือ ผู้ใหญ่บ้านที่สามารถเป็นหูเป็นตา และให้ข้อมูลแก่ ก.ธ.จ. ได้ ดังนั้น
จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้ผู้ใหญ่บ้าน ดูแลโครงการทุกโครงการที่ลงไปในพื้นที่หมู่บ้านของ
ผู้ใหญ่บ้านนั้นด้วย

(นายพยุศักดิ์ จายะภูมิ รองประธาน ก.ธ.จ. นครราชสีมา)

คำตอบ

รศ.ดร.ไชยา ยิ้มวิไล ผู้ช่วยรัฐมนตรี (ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ เครืองาม)

ข้อเสนอของท่านผมจะรับไว้ไปหารือกับท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ) ต่อไป
